

ZEKE GYULA: SÁRGA

Amikor megláttam római partunk (ezúttal így) kies szakaszán e fűzfát, és a törzsén ezt a sárga gombát, amely a gombák világhálójában egyedülállónak és szomorúnak az árva látszat ellenére sem mondható, boldog lettem, mint az énekesmadarak. Ellenállhatatlan erővel támadt fel bennem a vágy, amely nyugton ugyan egyébkor sem hagy, de azért van, hogy megül a sarokban. Lírai mozgolódás támadt bennem, verset kéne, az istenfáját, már megint verset kéne írni, pedig ettől Bozsik Péter valódi költő (és író) barátom a legutóbbi prózakötetem kapcsán külön is eltiltott („Költő vagy, de eszedbe ne jusson verset írni!”), szóval verset kéne írni ebben a virító boldogságban, de nem lehet, nem lehet, a fűzfapoézis könyve irodalmunkban így is vaskosabb, mint a Pallas és a Révai kötetek együtt.

Ezúttal sem töröm hát át a limest új időknek új dalaival, megkérdem csupán a kép feletti boldogságomban: mi sárga? Lássuk csak! Sárga a folyó (már nem a Duna, amely a felvételen ugyan nem látható, de lusta szelete ott hűsöl a kép alatt, hanem egy másik), sárga a citrom, sárga a tengeralattjáró, sárgák bizonyos sütemények, sárga az irigység és sárga a genny is. Sárgák a sárgák, már persze csak akkor és annyiban, ha és amennyiben feketék a feketék és fehérek a fehérek. Sárga a csillag a kabáton, sárgák a csillagok Van Gogh Éjszakai kávéház című képén, és sárga a vérehulló fecskéfű. Sárga a tojás sárgája, sárgák a rántották, sárga a sör, és sárga a Budapest műemlékei című könyv második kötetének (Bp., 1962.) borítólapja. Sárga a tigris egyik csíkjá, sárgák a csibék, sárga a láng. Sárga a villamos, és sárga volt a HÉV-en tegnap F. Á. tavaszi egyberuhája, akivel

régóta nem futottam össze. Sárga nappal a Nap és a napraforgó, a repce és a nárcisz. Sárga a sárgaborsó és a sárgaborsó főzelék, sárga a sárgabarack, és isteni a belőle a készült pálinka, de ez most nem tartozik ide. Sárga a vizelet, sárga a láz, és sárga a Bécsi út 187-es számú ház. Sárga a répa, sárga a sárga rózsa, a hörcsög, a kankalin és némely tulipánok, és sárga a májbetegség szeme fehérje. Sárga a rigó, sárga (lössz talajban) a sár, sárga az arany, és sárga Sárdy János foga, amint ez a fekete-fehér felvételeken is jól látható. Sárga a szivárvány sárga sávja, sárga a közlekedési lámpa középső szeme, a narancslé, valamint az Itt van május elseje... kezdetű dal mozgalmos ifjúságunkból. Sárga a rigó, az öreg róka, némely kígyók, békák, egyéb madarak és az augusztusi tarló. Folytathatnám, „ha nem unnád”, úgy nagyjából ennyi minden sárga a világon, ám közülük egy sem úgy és annyira, mint ez a gomba itt e fűzfa törzsén.

Fölhívnám még a figyelmüket a fa kérgére, amely évmilliók egykedvűségével emlékeztet: minden idő eltelik egyszer. Ha nem hiszik, látogassanak el Ipolytarnócra, ahol ősszallatok lábnyomai mellett megkövült fákat láthatnak, és ötöt abból a tizenöt, ma is szerves életet élő mocsári ciprus törzsből, amelyek hét-nyolc millió évesek, s amelyeket a bükkábrányi lignitbánya felszíni feltárásakor ástak elő 2007 nyarán. No, azoknak a kérge egészen hasonlatos a mi fűzfánkéhoz, és a szépségük a legkérgesebb szívet is meglágyítja. (Bár olyan szívek vannak, hogy az embernek a zúzapörkölttől is elmege a kedve...)

Majd' elfelejtem, sárga a mocsári gólyahír is. ■

FOTÓ: OLÁH GERGELY MÁTÉ

